

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
ІНСТИТУТ ЕЛЕКТРОМЕХАНІКИ, ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ
І СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ**

**ІНЖЕНЕРНІ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ
В ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНИХ
І КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМАХ**

№ 1/2013 (1)

Кременчук – 2013

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Загірняк М.В., член-кор. Національної Академії педагогічних наук України, д.т.н., проф.

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Родькін Д.Й., д.т.н., проф.; **Чорний О.П.**, д.т.н., проф.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Бешта О.С., д.т.н., проф. (м. Дніпропетровськ);

Бізін В.П., д.п.н., проф. (м. Кременчук);

Грабо В.В., д.т.н., проф. (м. Вінниця);

Клепиков В.Б., д.т.н., проф. (м. Харків);

Коренькова Т.В., к.т.н., доц. (м. Кременчук);

Наумов Г.Б. д.г.-м.н., проф. (Росія);

Никифоров В.В., д.б.н., проф. (м. Кременчук);

Перекрест А.Л., к.т.н., доц. (м. Кременчук);

Пересада С.М., д.т.н., проф. (м. Київ);

Підліснюк В.В., д.х.н., проф. (Словаччина);

Поясок Т.Б., д.п.н., проф. (м. Кременчук);

Садовой О.В., д.т.н., проф.

(м. Дніпродзержинськ);

Ткачук В.І., д.т.н., проф. (м. Львів);

Толочко О.І., д.т.н., проф. (м. Донецьк);

Травлєєв А.П., д.б.н., проф.

(м. Дніпропетровськ);

Чермалих В.М., д.т.н., проф. (м. Київ);

Штрбова Є., к.б.н., доц. (Словаччина);

Фіраго Б.Й., д.т.н., проф. (Білорусь)

Технічний секретар Романенко С.С., асист.

Інформаційне супроводження Конох І.С., ст.викл.

Журнал індексується у реферативних базах даних:

– Загальнодержавна база даних «УКРАЇНІКА НАУКОВА»;

– Український реферативний журнал «ДЖЕРЕЛО».

Копії розміщені на сайтах Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського (www.nbuv.gov.ua) та Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського (www.eetecs.kdu.edu.ua).

Друкується за рішенням Вченої ради Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського (протокол № 4 від 21.02.2013 р.).

У журналі після анонімного рецензування публікуються статті, які містять результати досліджень з питань розвитку науки, освіти і виробництва, впровадження нових результатів фундаментальних і прикладних досліджень у галузі технічних, природничих, гуманітарних та педагогічних наук.

Журнал видається з 2013 року.

© Інститут електромеханіки, енергозбереження і систем управління, 2013 р.

© Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, 2013 р.

Адреса редакції: 39600, Україна, Кременчук, вул. Першотравнева, 20,

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, ІЕЕСУ, к. 2409

Телефон: +3805366 31147. E-mail: eetecs@kdu.edu.ua

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
KREMENCHUK MYKHAILO OSTROHRADSKYI
NATIONAL UNIVERSITY
INSTITUTE OF ELECTROMECHANICS, ENERGY SAVING
AND CONTROL SYSTEMS**

**ENGINEERING AND EDUCATIONAL
TECHNOLOGIES AT ELECTRICAL
AND COMPUTER SYSTEMS**

№ 1/2013 (1)

Kremenchuk – 2013

«Engineering and educational technologies at electrical and computer systems»
[Online journal] Quarterly theoretical and practical journal. – Kremenchuk: KrNU, 2013. –
№ 1/2013(1). – 178 p. Access mode: www.eetecs.kdu.edu.ua

Editor-in-chief

M. Zagirnyak – Corresponding Member of National Academy of Pedagogic Sciences of Ukraine, Doctor of Sciences (Engineering), Professor

Deputy Editors

O. Chornyj, Doctor of Sciences (Engineering), Professor

D. Rodkin, Doctor of Sciences (Engineering), Professor

MEMBERS OF EDITORIAL BOARD

O. Beshta, D.Sc. (Eng.), Professor (Dnipropetrovsk);

V. Bizin, D.Sc. (Ed.), Professor. (Kremenchuk);

V. Grabko, D.Sc. (Eng.), Professor (Vinnitsa);

V. Klepikov, D.Sc. (Eng.), Professor (Kharkiv);

T. Korenkova, Ph.D. (Eng.), Assoc. Professor (Kremenchuk);

G. Naumov, D.Sc. (G.-M.), Professor (Россия);

V. Nykyforov, D.Sc. (Biol.), Professor (Kremenchuk);

A. Perekrest, Ph.D. (Eng.), Assoc. Professor (Kremenchuk);

S. Peresada, D.Sc. (Eng.), Professor (Kiyiv);

V. Podlisniuk, D.Sc. (Chem.), Professor (Slovakia);

T. Poiasok, D.Sc. (Ed.), Professor (Kremenchuk);

O. Sadovoy, D.Sc. (Eng.), Professor (Dneprodzerzhinsk);

V. Tkachuk, D.Sc. (Eng.), Professor (Lviv);

O. Tolochko, D.Sc. (Eng.), Professor (Donetsk);

A. Travliciev, D.Sc. (Biol.), Professor (Dnipropetrovsk);

V. Chermalykh, D.Sc. (Eng.), Professor (Kiyiv);

E. Shtrbova, Ph.D. (Biol.), Assoc. Professor (Slovakia);

B. Firago, D.Sc. (Eng.), Professor (Belarus)

Technical Editor: S. Romanenko, Assistant

Maintenance: N. Istomina, Assistant, **I. Konokh**, Senior Teacher

Journal is indexed in the following abstract database:

- The State abstract database «UKRAINIKA NAUKOVA»;
- Ukrainian abstract journal «DZHERELO»

The electronic copies of the journal are placed at the web-sites of The Vernadsky National Library of Ukraine (www.nbu.gov.ua) and Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University (www.eetecs.kdu.edu.ua).

The journal is published by the decision of the Scientific Council of Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University (Record № 4 of 21 February, 2013).

The journal publishes the peer-reviewed articles containing new results of fundamental and engineering research at technics, natural and educational science.

The journal has been published since 2013.

© Institute of Electromechanics, Energy Saving and Control Systems, 2013

© Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University, 2013

Address of the Organizing Committee: 39600, Ukraine, Kremenchuk, vul. Pershotravneva, 20,
Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University, IEESCS, room 2409
Phone: +3805366 31147. E-mail: eetecs@kdu.edu.ua

ЗМІСТ

ЕЛЕКТРОМЕХАНІЧНІ СИСТЕМИ ТА АВТОМАТИЗАЦІЯ. ЕЛЕКТРИЧНІ МАШИНИ І АПАРАТИ. ЕНЕРГЕТИКА

ЧИТАЧАМ ЖУРНАЛУ «ІНЖЕНЕРНІ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНИХ І КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМАХ».....	9
ІДЕНТИФІКАЦІЯ ПАРАМЕТРІВ НАСОСНИХ КОМПЛЕКСІВ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ЕНЕРГЕТИЧНОГО КРИТЕРІЮ <i>Т. В. Коренькова, В. Г. Ковальчук</i>	14
ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ КОМУТАЦІЇ НА СТАТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ВЕНТИЛЬНО-ІНДУКТОРНОГО ДВИГУНА <i>Н. М. Істоміна</i>	21
ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПСЕВДОПОЛІГ АРМОНІЧНИХ СИГНАЛІВ У ЗАДАЧАХ ГАРМОНІЧНОГО АНАЛІЗУ <i>М. А. Руденко, Ю. В. Ромашихін</i>	32
АНАЛІЗ СТАТИЧНИХ РЕЖИМІВ РОБОТИ АВТОНОМНОГО АСИНХРОННОГО ГЕНЕРАТОРА З ЄМНІСНИМ САМОЗБУДЖЕННЯМ <i>Ю. В. Зачепа</i>	49
ДІАГНОСТИКА ДЕФЕКТІВ АСИНХРОННОГО ДВИГУНА, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЧАСТОТОЮ ЖИВЛЕННЯ Й ОБОРОТНОЮ ЧАСТОТОЮ <i>О. В. Браташ, А. П. Калінов</i>	59
ОБҐРУНТУВАННЯ РАЦІОНАЛЬНОГО СПОСОБУ ВИЗНАЧЕННЯ ВТРАТ У СТАЛІ З НАСИЧЕННЯМ <i>В. В. Ченчевой, Д. Й. Родькін, В. О. Огарь</i>	67
УЗАГАЛЬНЕНІ МОДЕЛІ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ АСИНХРОННОГО ДВИГУНА З ПЕРЕТВОРЮВАЧЕМ НАПРУГИ У КОЛІ СТАТОРА <i>М. Ю. Юхименко</i>	83
ВИКОРИСТАННЯ НИЗЬКОЧАСТОТНОЇ НАПРУГИ ЖИВЛЕННЯ ДЛЯ ІДЕНТИФІКАЦІЇ РІЗНИХ ТИПІВ АСИНХРОННИХ ДВИГУНІВ <i>Д. В. Резнік</i>	95

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ. МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ

ОСОБЛИВОСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЛАБОРАТОРНОЇ БАЗИ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМ АВТОМАТИЗОВАНОГО ЕЛЕКТРОПРИВОДУ НА ПРИКЛАДІ ФІЗИЧНОЇ МОДЕЛІ ВЕНТИЛЯЦІЙНОЇ УСТАНОВКИ <i>М. А. Кобилянський, О. О. Сердюк, О. Л. Величко</i>	117

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

ПСИХОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ – НЕОБХІДНА СКЛАДОВА
ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ
Н. І. Мачинська..... 123

ЛАБОРАТОРНЕ ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕТОДА СИНТЕЗУ ДИСКРЕТНОГО РЕГУЛЯТОРА
ЗА АЛГОРИТМОМ ТРЕНУВАННЯ НЕЙРОННОЇ МЕРЕЖІ
І. С. Конох, Є. Н. Книжнік..... 129

**ЕКОЛОГІЯ ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА.
БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ**

ПРО ЕЛЕКТРОМАГНІТНУ СУМІСНІСТЬ ЕЛЕКТРОМЕХАНІЧНИХ
І БІОЛОГІЧНИХ СИСТЕМ
О. П. Чорний, В. В. Никифоров..... 141

**ПІДСУМКИ РОБОТИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАУКОВИХ НАПРЯМІВ**

КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО:
СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТОК, ПЕРСПЕКТИВИ
М. В. Загірняк, Н. О. Гордієнко, Д. В. Резнік..... 151

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ ДО ЕЛЕКТРОННОГО ЖУРНАЛУ
«ІНЖЕНЕРНІ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНИХ
І КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМАХ» 175

ПЕРЕЛІК АВТОРІВ..... 178

TABLE OF CONTENT

ELECTROMECHANICAL SYSTEMS AND AUTOMATION. ELECTRIC MACHINES AND APPARATUS. ENERGETICS

TO READERS OF THE JOURNAL «ENGINEERING AND EDUCATIONAL TECHNOLOGIES AT ELECTRICAL AND COMPUTER SYSTEMS»	9
IDENTIFICATION OF PUMP COMPLEXES PARAMETERS WITH THE USE OF POWER CRITERION <i>T. Korenkova, V. Kovalchuk</i>	14
RESEARCH OF SWITCHING INFLUENCE ON STATIC CHARACTERISTICS OF SWITCHED RELUCTANCE MOTOR <i>N. Istomina</i>	21
THE DEFINITION POLYHARMONIC SIGNALS IN HARMONIC ANALYSIS <i>N. Rudenko, Yu. Romashykhin</i>	32
ANALYSIS OF THE STATIC MODE OF AUTONOMOUS INDUCTION GENERATOR WITH CAPACITIVE SELF-EXCITATION <i>Yu. Zachepa</i>	49
DIAGNOSTICS DEFECTS OF INDUCTION MOTORS, RELATED WITH ROTATING AND SUPPLY FREQUENCIES <i>O. Bratash, A. Kalinov</i>	59
RATIONALE FOR THE RATIONAL METHOD FOR DETERMINING IRON LOSS WITH SATURATED <i>V. Chenchevoy, D. Rodkin, V. Ogar</i>	67
GENERALIZED MODELS OF POWER EFFICIENCY OF INDUCTION MOTOR, WITH VOLTAGE CONVERTERS IN CIRCUIT OF STATOR <i>M. Yukhimenko</i>	83
THE USE OF LOW-FREQUENCY SUPPLY VOLTAGE FOR THE IDENTIFICATION OF DIFFERENT TYPES OF ASYNCHRONOUS MOTORS <i>D. Reznik</i>	95

INFORMATION SYSTEMS AND TECHNOLOGIES. MATHEMATICAL MODELING

ESPECIALLY THE MODERNIZATION OF LABORATORY FACILITIES AUTOMATION SYSTEMS FOR RESEARCH ELECTRIC DRIVE AN EXAMPLE OF PHYSICAL MODELS THE AIR HANDLING UNIT <i>M. Kobylanskiy, A. Serdiuk, A. Velichko</i>	117

INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES AT EDUCATION

PSYCHOLOGICAL COMPETENCE – A NECESSARY COMPONENT OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE SPECIALISTS <i>N. Machynska</i>	123
LABORATORY SOFTWARE FOR RESEARCH OF DISCRETE REGULATOR METHOD SYNTHESIS AS TRAINING NEURAL NETWORK ALGORITHM <i>I. Konokh, Ye. Knizhnik</i>	129

**ECOLOGY AND ENVIRONMENTAL SAFETY.
VITAL SAFETY AND LABOR PROTECTION**

ELECTROMAGNETIC COMPATIBILITY ELECTROMECHANICAL AND BIOLOGICAL SYSTEMS <i>O. Chorny, V. Nykyforov</i>	141

**RESULTS OF WORK AND DEVELOPMENT PROSPECTS
OF THE SCIENTIFIC DIRECTIONS**

KREMENCHUK MYKHAILO OSTROHRADSKYI NATIONAL UNIVERSITY: ESTABLISHMENT, DEVELOPMENT AND PROSPECTS <i>M. Zagirnyak, N. Gordienko, D. Reznik</i>	151
PAPER PREPARATION GUIDELINES	175
LIST OF AUTHORS	179

ПЕРЕЛІК АВТОРІВ

Б		М	
Браташ О. В.	59	Мачинська Н. І.	123
В		Н	
Величко О. Л.	117	Никифоров В. В.	141
Г		О	
Гордієнко Н. О.	151	Огарь В. О.	67
З		Р	
Загірняк М. В.	151	Резнік Д. В.	95,151
Зачепа Ю. В.	49	Родькін Д. Й.	67
І		Ромашихін Ю. В.	32
Істоміна Н. М.	21	Руденко М. А.	32
К		С	
Калінов А. П.	59	Сердюк О. О.	117
Кніжнік Є. Н.	129	Ч	
Кобилянський М. А.	117	Ченчевой В. В.	67
Ковальчук В. Г.	14	Чорний О. П.	141
Конох І. С.	129	Ю	
Коренькова Т. В.	14	Юхименко М. Ю.	83

LIST OF AUTHORS

B		N	
Bratash O.....	59	Nykyforov V.....	141
C		O	
Chenchevoy V.	67	Ogar V.	67
Chornyi O.	141	R	
G		Reznik D.	95,151
Gordienko N.	151	Rodkin D.....	67
I		Romashykhin Yu.....	32
Istomina N.....	21	Rudenko N.....	32
K		S	
Kalinov A.	59	Serdiuk A.	117
Knizhnik Ye.....	129	V	
Kobylianskii M.	117	Velichko A.....	117
Konokh I.....	129	Y	
Korenkova T.	14	Yukhimenko M.	83
Kovalchuk V.....	14	Z	
M		Zachepa Yu.	49
Machynska N.	123	Zagirnyak M.....	151

Технічний секретар Романенко С.С., асист.

Коректор Н. О. Гордієнко

Інформаційне супроводження Істоміна Н.М., асист., Конох І.С., ст.викл.